

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΑΝΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΔΙΑΤΡΟΦΗ

□ ΕΛΙΑ Η ΑΙΩΝΟΒΙΑ*

Τα παιδιά ξεκινάνε ένα ταξίδι στον κόσμο της ελιάς. Μύθοι και ιστορίες για το σπουδαίο αυτό δέντρο και τους συμβολισμούς του. Μέσα από παιχνίδια ανακαλύπτουν τα εργαλεία και τις τεχντροπίες του παρελθόντος γύρω από την ελιά και το λάδι. Θεατρικοί αυτοσχεδιασμοί και πίνακες ζωγραφικής ολοκληρώνουν την εμπειρία που κλείνει με την παρασκευή μια συνταγής με ελιά. (Νήπια-Στ)

□ ΜΕ ΔΥΟ ΤΣΑΜΠΙΑ ΣΤΑΦΥΛΙ*

Ο μύθος του θεού Διόνυσου και το έθιμο του Αγίου Τρύφωνα, αναδεικνύουν τη σημασία των αμπελιών στη Θράκη. Μέσα από αινίγματα και θεατρικό παιχνίδι τα παιδιά συγκρίνουν τον παραδοσιακό τρόπο παραγωγής κρασιού με τον σύγχρονο, χρησιμοποιώντας τόσο τα αντικείμενα του μουσείου όσο και το φωτογραφικό υλικό. Έπειτα ακολουθεί δραστηριότητα γευσιγνωσίας και μαγειρικής με κύριο συστατικό το σταφύλι. (Νήπια-ΣΤ')

□ ΣΙΤΑΡΙ ΑΛΕΥΡΙ ΨΩΜΙ*

Μέσα από παιχνίδια με τα εκθέματα του μουσείου και με τη χρήση οπτικοακουστικού υλικού, οι συμμετέχοντες γνωρίζουν τα παραδοσιακά στάδια καλλιέργειας του σιταριού και την παρασκευή ψωμιού. Φωτογραφικό υλικό μεταμορφώνεται σε παιχνίδι αντιστοίχισης και χρονικής ακολουθίας, ενώ ταυτόχρονα τα παιδιά ανακαλύπτουν κάθε στάδιο καλλιέργειας και επεξεργασίας του σιταριού. Τα παιδιά έχουν ως αποστολή να ανακαλύψουν μέσα από ένα παιχνίδι «κρυμμένου θησαυρού» όλα τα εργαλεία που βρίσκονται μέσα στο μουσείο σε σχέση με το σιτάρι και το ψωμί. Στη συνέχεια καλούνται να δραματοποιήσουν τη λειτουργία του κάθε αντικειμένου και να παρασκευάσουν το δικό τους ζυμωτό ψωμί. (Νήπια-Στ')

□ ΜΕ ΞΥΔΙ, ΛΑΔΙ, ΑΛΑΤΙ & ΖΑΧΑΡΗ (ΝΕΟ) διαθέσιμο από Δεκέμβριο

Οικιακή Οικονομία στον 18^ο & 19^ο αιώνα. Πώς συντηρούσαν και αποθήκευαν τα τρόφιμα τους στην παραδοσιακή κοινωνία; Χήμεια, Μαθηματικά και Μαγειρική συνδιάζονται σε μια εποχή χωρίς την τεχνολογία του σήμερα. (Δ-ΣΤ Δημ.)

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΑΝΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΟΠΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

*ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

□ ΕΡΕΥΝΩΝΤΑΣ ΤΗ ΘΡΑΚΗ*

Τα παιδιά γίνονται μικροί ερευνητές με στόχο να ανακαλύψουν την παράδοση της Θράκης στη νεότερη εποχή. Ενημερώνονται και ευαισθητοποιούνται μέσα από βιωματικά παιχνίδια για τη ζωή των προ-παππούδων τους στη Θράκη από τα τέλη του 17ου αιώνα μέχρι τα μέσα του 20ου. Συγκεκριμένα, γνωρίζουν τον παραδοσιακό κοινωνικό βίο μέσα από την ενδυμασία, την αρχιτεκτονική και τη διατροφή, συγκρίνοντάς το με το σύγχρονο. Μελετώντας την τριχοτομία της Θράκης μέσα από χάρτες, κάθε ομάδα παρουσιάζει τα ευρήματά της, χρησιμοποιώντας όποια μέθοδο επιθυμεί (δραματοποίηση, παντομίμα, αφήγηση, συνέντευξη, κ.α.)(Δ-ΣΤ')

□ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΜΠΑΟΥΛΟΥ* διαθέσιμο απο Δεκέμβριο

Ένα καινοτόμο εκπαιδευτικό πρόγραμμα τοπικής ιστορίας, το οποίο ολοκληρώνεται σε 4 συναντήσεις. Μέσα από μια ολιστική προσέγγιση, αξιοποιώντας ως εργαλείο την ιστορική ενσυναίσθηση, αναγνωρίζονται η προσωπική εμπειρία και τα βιώματα του καθενός. Τα παιδιά ανακαλύπτουν την ιστορία της Αλεξανδρούπολης από το 1870 έως και σήμερα, μέσα από ένα διαδραστικό πρόγραμμα με αυθεντικά αντικείμενα εποχής, αρχειακό υλικό (συνεντεύξεις, φωτογραφίες, έγγραφα, ντοκιμαντέρ) και παιχνίδια στρατηγικής και δραματοποίησης. Παράλληλα αξιοποιείται μία ιστορική χρονογραμμή με στοιχεία ανά χρονολογία σε τοπικό, εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο, στοχεύοντας στην καλλιέργεια της κριτικής σκέψης και θέτοντας τις βάσεις για προβληματισμό. (Ε-ΣΤ)

□ Η ΘΡΑΚΗ ΑΛΛΙΩΣ (ΝΕΟ-ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ) διαθέσιμο την Άνοιξη

Ένα τετράωρο πρόγραμμα με έναρξη στο ΕΜΘ για μια πολιτιστική ερμηνεία του μουσείου και στη συνέχεια μια ιστορική βόλτα στην πόλη με στοιχεία και αναφορές για κάθε προορισμό. Η δράση ολοκληρώνεται με ένα debate άναμεσα στους συμμετέχοντες για την Θράκη του 2119 σε σχέση με το σήμερα. (Δ-ΣΤ)

□ Terra Incognita

Οι μαθητές έχουν την ευκαιρία να βιώσουν μέσα από μια διαφορετική προσέγγιση, ιστορίες προσφύγων μέσα από πραγματικές μαρτυρίες και τεκμήρια από το αρχειακό υλικό του Εθνολογικού Μουσείου Θράκης. Ένας παραλληλισμός με το ποτάμι και τα προσφυγικά караβάνια του 1922 και του σήμερα. Ένα προσφυγικό κλειδί από την ανατολική Θράκη και τα εργαλεία ταπητουργίας από έναν πρόσφυγα ή μετανάστη που χάθηκε στο ποτάμι πριν μερικά χρόνια, έγιναν εργαλείο επικοινωνίας, ενσυναίσθησης, αυτοεξερεύνησης, διαλόγου και δημιουργίας.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΑΝΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΛΑΪΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

□ Η ΘΡΑΚΗ ΦΕΡΝΕΙ ΜΟΥΣΙΚΕΣ*

Με αφορμή το μύθο του Ορφέα, τα παιδιά γνωρίζουν τα παραδοσιακά μουσικά όργανα της Θράκης. Μέσα από βιωματικά παιχνίδια, προβολή ντοκιμαντέρ και επεξεργασία αυθεντικών παραδοσιακών μουσικών οργάνων από τη συλλογή του μουσείου, τα παιδιά έρχονται σε επαφή με την πλούσια μουσική παράδοση και κουλτούρα της Θράκης. Το πρόγραμμα ολοκληρώνεται με την κατασκευή μουσικού οργάνου. (Νήπια – 2^ο Δ' Δημοτικού)

□ ΣΕ ΜΙΑ ΒΑΛΙΤΣΑ ΜΕΣΑ*

Τα παιδιά χωρίζονται σε ομάδες και γνωρίζουν μέσα από βιωματικά παιχνίδια την ενδυματολογική ποικιλομορφία της Θράκης. Συγκεκριμένα, αναγνωρίζουν και διαχωρίζουν τα τμήματα ανδρικής και γυναικείας ένδυσης. Μέσα από τη σύγκριση παραδοσιακού και σύγχρονου ενδύματος, αναλογίζονται τους λόγους για τους οποίους το παραδοσιακό ένδυμα εγκαταλείφθηκε. Αξιοποιώντας μια παλιά βαλίτσα γεμάτη αυθεντικές ενδυμασίες, έρχονται σε άμεση επαφή με τις τεχνικές παρασκευής και το χαρακτηριστικό διάκοσμο της εποχής. Ακόμη γίνεται αναφορά στην μη λεκτική επικοινωνία που ενέχουν οι ενδυμασίες, καθώς και στην παροχή πληροφοριών μέσα από την αποκωδικοποίησή τους. (Νήπια-ΣΤ')

Ο ΗΧΟΣ ΤΩΝ ΡΟΥΧΩΝ

Πως συνδέεται το ρούχο που φοράμε με την μουσική που ακούμε; Τι ήχο έχει το ρούχο σου; Ξεκινώντας ένα ταξίδι στο παρελθόν και εξερευνώντας ήχους, υφάσματα, τελετές και μουσική ανοιγούμε ένα διάλογο γύρω από την κοινωνική ζωή, τα στερεότυπα και πως συνδέονται όλα με εμάς σήμερα. Ένα πολυαισθητηριακό πρόγραμμα με στόχο το διάλογο και την κριτική σκέψη. (Ε'-ΣΤ' Δημοτικού)

ΜΑ Η ΣΚΟΥΠΑ;

Μα η σκούπα δώρο γάμου; Ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα αφιερωμένο στη σημειολογία των αντικειμένων που χρησιμοποιούμε

μ . Ένα πρόγραμμα μ

μ

μ

μ ; ; μ (Ε'-ΣΤ' Δημοτικού)

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΑΝΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΛΑΪΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

❑ ΕΓΩ ΟΤΑΝ ΜΕΓΑΛΩΣΩ ΘΕΛΩ ΝΑ ΓΙΝΩ...

Οι μαθητές γνωρίζουν μέσα από τις συλλογές του μουσείου τα παραδοσιακά επαγγέλματα της Θράκης, τον οικονομικό και κοινωνικό βίο της εποχής και προβληματίζονται για τους λόγους που έχουν εκλείψει σήμερα. Μέσα από ομαδικές αποστολές ανακαλύπτουν γνωστά και άγνωστα επαγγέλματα της Θράκης, παρουσιάζονται σε ομάδες και γίνεται σύγκριση της Βιομηχανικής Επανάστασης του χθες με την Τεχνολογική του σήμερα και πως αυτό επηρέασε τον επαγγελματικό μας προσανατολισμό. (Δ' - Στ' Δημοτικού)

❑ ΠΑΙΖΟΝΤΑΣ ΜΕΣ ΣΤΟ ΧΡΟΝΟ*

Τα παιδιά ταξιδεύουν μέσα στο χρόνο γνωρίζοντας και παίζοντας αρχαία και παραδοσιακά παιχνίδια υλικά και άυλα. Με τη βοήθεια αυθεντικών αντιγράφων από παραδοσιακά παιχνίδια, μελετούν και επεξεργάζονται τα αντικείμενα, με στόχο να συγκρίνουν και να αναλύσουν τα υλικά παιχνίδια του σήμερα, σε σχέση με το παρελθόν. Ακόμη, έχουν τη δυνατότητα να ανακαλύψουν τη διαφορά ανάμεσα σε άυλο και υλικό παιχνίδι. Πραγματοποιείται συζήτηση για το «φανταστικό παιχνίδι», καθώς και τι είδους παιχνίδια προτιμώνται σήμερα. Το πρόγραμμα κλείνει με την επιλογή τριών παραδοσιακών παιχνιδιών από τα παιδιά, τα οποία παίζουν όλοι μαζί. (Νήπια- Στ' Δημοτικού)

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΑΝΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

□ ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ ΦΥΤΑ*

Ποιες οι χρήσεις των φυτών στα παλιότερα χρόνια; Με ποιά φυτά βάφανε τα ρούχα τους; Το ξέρατε εσείς πως το τσάι γλυκάνισου βοηθάει στους πόνους της κοιλιάς; Χρησιμοποιούμε τις αισθήσεις μας σε ένα αρωματικό ταξίδι ανακάλυψης του κόσμου των φυτών. Χρησιμοποιώντας τις καινούργιες πληροφορίες και γνώσεις μας δημιουργούμε το δικό μας μοναδικό αρωματικό λάδι. (Γ' -Στ' Δημοτικού)

□ ΕΒΡΟΣ ΦΛΕΒΑ ΖΩΗΣ ΓΙΑ 3 ΛΑΟΥΣ*

Ο Έβρος είναι ένα ζωντανό κομμάτι της φύσης . Οι μαθητές γνωρίζουν τον πολυδιάστατο ρόλο του ποταμού Έβρου και τη σχέση αλληλεπίδρασής του με τους 3 λαούς που τον συνδέει. Αξιοποιώντας τις πολλαπλές χρήσεις και ερμηνείες του νερού, οι μαθητές ξεκινούν μια περιπέτεια συλλογής πληροφοριών μέσα από τα επιτοίχια κείμενα, τα αντικείμενα, τις λεζάντες, το πηγάδι, τον υδρολογικό χάρτη της περιοχής και οπτικοακουστικό υλικό. Με σφαιρικότητα πραγματευόμαστε τις πολλαπλές σημασίες του Έβρου. Η σχέση του νερού με την θρησκεία, τη γη, το νερό ως μέσο επικοινωνίας και τη μυθική του διάσταση. Υφάσματα, αντικείμενα, χορός και όποιο άλλο εκφραστικό μέσο επιλέξουν, οδηγεί σε μια δραματοποιημένη παρουσίαση της νοηματοδότησης των συμμετοχόντων. (Δ' -Στ' Δημοτικού)

□ ΘΡΑΚΗ ΜΑΝΑ ΓΗ*

Με τη χρήση της τεχνικής του καταιγισμού ιδεών τα παιδιά καλούνται να ανακαλύψουν το συσχετισμό των λέξεων: «ΘΡΑΚΗ-ΜΑΝΑ-ΓΗ». Πραγματοποιείται συζήτηση για τη αξία της γης σε σχέση με τη καθημερινή ζωή και τα παιδιά γνωρίζουν τον διατροφικό πλούτο της Θράκης, ανακαλύπτοντας και μελετώντας πέντε βασικά προϊόντα της Μεσογειακής Διατροφής: λάδι, κρασί, σουσάμι, μέλι και σιτάρι. Μέσα από παιχνίδια, αινίγματα, και αποστολές ανακάλυψης, οι μαθητές ερευνούν και παρουσιάζουν τα αποτελέσματά τους. Τέλος όλοι οι συμμετέχοντες παρασκευάζουν το δικό τους σπιτικό παστέλι ακολουθώντας την παραδοσιακή συνταγή. (Δ' Στ Δημοτικού)

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΑΝΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΕΘΙΜΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ

□ Έθιμα Δωδεκαημέρου

Τα παιδιά με τη βοήθεια οπτικοακουστικού υλικού γνωρίζουν και δραματοποιούν μερικά από τα έθιμα του Δωδεκαημέρου, όπως το έθιμο του Μπαμπούσιарου, χρησιμοποιώντας αυθεντικά αντικείμενα και ρούχα. Ακολουθεί παρουσίαση των 9 φαγητών των Χριστουγέννων και πραγματοποιείται συζήτηση σχετικά με τη διατήρηση ή μη του συγκεκριμένου εθίμου σήμερα. Στη συνέχεια τραγουδάμε τα παραδοσιακά θρακιώτικα κάλαντα σε ένα γιορτινό κλίμα. Στο τέλος τα παιδιά παρασκευάζουν μια παραδοσιακή χριστουγεννιάτικη κουλούρα από αλεύρι και αλάτι. (Νήπια- Στ' Δημοτικού)

□ Έθιμα του Πάσχα

Με αφορμή το ντοκιμαντέρ του ΕΜΘ Λατρευτικές Τελετουργίες ξεκινάει το εκπαιδευτικό πρόγραμμα για το Πάσχα. Τα παιδιά παρακολουθούν στιγμιότυπα από παραδοσιακά έθιμα του Πάσχα στα χωριά του Έβρου. Συζητούν και καταγράφουν όλα τα έθιμα που γνωρίζουν, σύγχρονα και παραδοσιακά και αναρωτιούνται πως ξεκίνησαν και γιατί. Γιατί το Πάσχα έχει πένθιμο χαρακτήρα; Τι συμβολίζει το κόκκινο χρώμα; Ακούν παραδοσιακά κάλαντα, μαθαίνουν για το έθιμο της Λαζαρίνας και ολοκληρώνουν το πρόγραμμα με μια πασχαλινή κουλούρα, ή με παραδοσιακή βαφή αυγών με ρίζες και κλωστές. (Νήπια-Στ' Δημοτικού)

□ Πίσω από τη μάσκα

Με αφορμή την αποκρία σχεδιάστηκε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα για τους συμβολισμούς της μάσκας. Μια ιστορική αναδρομή από την αρχαιότητα έως και σήμερα. Χρησιμοποιείται φωτογραφικό υλικό με μάσκες από όλο τον κόσμο, τελετουργικές, προστατευτικές, γονιμικές κτλ. και ακολουθεί συζήτηση για τις μάσκες της σημερινής εποχής. Τα παιδιά χωρίζονται σε ομάδες και δημιουργούν αυτοσχεδιαστικές ιστορίες, αξιοποιώντας όλες τις μάσκες (για παράδειγμα: Πολεμική Μάσκα από την Τανζανία, Μάσκα Κατάδυσης, Μάσκα από τη Βενετία, Τελετουργική Μάσκα Γάμου και Γονιμότητας από την Ασία). (Ε – Στ' Δημοτικού)

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΑΝΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΔΡΑΜΑ

☐ Το μόνο της ζωής του ταξίδιον *

Σενάριο: Με σημείο εκκίνησης το έργο του Γεώργιου Βιζυηνού «Το μόνον της ζωή του ταξίδιον», οι μαθητές διερευνούν τα παρακάτω ερωτήματα: Ποια είναι η σημασία της ύπαρξης του παππού στη ζωή ενός παιδιού; Τι είναι αυτό που δίνει δύναμη στον παππού της ιστορίας μας να αντέξει την τυραννική συμβίωση με τη γυναίκα του (Χρυσή); Για ποιο λόγο είναι σημαντικό το ταξίδι για τον παππού; Πόσο σημαντική είναι η ανάγκη να ακολουθούμε τις επιθυμίες μας; Ποια είναι η αξία της αίσθησης της ελευθερίας για τον ήρωα της ιστορίας και κατ'επέκταση της ανθρώπινης ύπαρξης; (Ε-ΣΤ)

☐ Εμείς και το περιβάλλον*

Σενάριο: Τα ζώα και τα πουλιά του δάσους της Δαδιάς κινδυνεύουν από την ανεξέλεγκτη ανθρώπινη δραστηριότητα. Υπάρχει τρόπος ο άνθρωπος και τα ζώα να συνυπάρξουν αρμονικά μέσα στη φύση; Πως οι μαθητές θα τοποθετηθούν απέναντι στο ζήτημα και με ποιον τρόπο οι απόψεις τους θα συμβάλλουν στη λύση των προβλημάτων; (Ε-ΣΤ)

WWW.EMTHRACE.ORG